

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Köziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Tarsánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. BUZA BÉLA.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNÁ.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk.

ÚJHELY MEGRONTÓJA.

Nagyban szervezkednek Székely Elekék a polgármesterválasztásra. Talán még kissé túlkorán. Hiszen még most van polgármestere Újhelynek, s a választása csak 1917-ben fog lejárni. Az igaz, hogy a főispán erőszakolására beadta a pályázatát a törvényszéki bírói állásra, de úgy tudjuk, hogy még ha kinevezik, akkor se fogadják el, s nem mond le a polgármesterségről. Amíg pedig Meczner Gyula közismert módszerével „eltávolítja”, addig mégis csak sok víz le fog folyni a Ronyván. S addig még főispánváltozás is közbejöhethet Zemplénben.

Ez azonban nem akadályozza azokat az urakat, hogy Székely Elek mellett tüzzel-vassal korteskedjenek. 1910-ben Székely Elek volt a választáson főkortese Meczner Gyulának, most Meczner Gyula lett a főkortese Székely Eleknek. Ilyen szorosán összefűzte már ezt a két kiváló férfit a politika és a kukurica.

Hogy Meczner Gyula mindenáron vissza akarja hozni a polgármesterségbe Székely Eleket, azt értjük. Arra számít, hogy ezzel a kis erőtutvánnyal talán még megmentheti léket kapott főispáni hatalmát. Ha pedig csakugyan távozni kell, akkor legalább Székely Elek révén megtarthatja magának az uralmat Újhely felett, s ha már hatalom nem lesz is, legalább lesz egy kis kukurica s más ilyen vagyoni előny. Előtte az sem utolsó dolog.

De hogy a történetek után akad még jóérzésű ember Újhelyben, aki vállalkozik Székely Eleket a polgármesterségbe visszazásgeíteni, azon igazán csodálkozunk. Egy ember, akiről annyi visszaélés derült ki, aki megkárosította a várost, aki visszaélt az inségeseknek küldött kormánysegéllyel s azt részben a maga javára használta fel, kivágatta a város fáját és nem számolt el vele, — hogy ilyen embernek a visszahozására még csak gondolhasson valaki az csak Újhelyben történhetik, sehol más városban ilyesmi lehetséges nem volna.

S még ennél is csudálatosabb, hogy akadhathatnak újhelyi emberek, akik készek odaállni Meczner Gyula mellé, tolni a szekerét, segíteni az ő önző hatalmi törekvéseit.

Ne is emlegessük újra Meczner Gyula közismert piszkos dolgait. Csak nézzük az ő működését Újhely szempontjából. Bátran mondhatjuk, hogy *Újhelynek nagyobb ellensége és megrontója még soha sem volt, Újhelynek több kárt senki se okozott, mint Meczner Gyula.*

Nézzünk szét Újhely szomorú hetivárain. Egyre hanyatlak a forgalmuk. Más városok emelkednek, Újhely pusztul. A piaci vándorlóknek nagy összegeket kellett elengedni, mert távolról se tudnak a vándorlók s helypénzből annyit beszédni, amennyit pár évvel ezelőtt még beszédtek Varannónak, Nagymihálynak sokkal nagyobb ma a hetipiaca, mint Újhelynek.

Ki okozta ezt a szomorú hanyatlást? Első sorban és főképp *Meczner Gyula.*

Nevetnek ugy-e? Pedig valóság! Vegyük sorra a hanyatlás okait. Első s legfőbb ok a pataki járás elszakítása. Ki csinálta? Mondhatjuk, hogy első sorban, s csaknem kizárólag *Meczner Gyula*. Miért csinálta? Mingyárt meg tudjuk, ha visszaemlékezünk, hogy kit választott meg az új járásba főszolgabírónak s ki most a főszolgabíró. Ugyancsak Meczner Gyula csinálta meg a pataki járásbírói jogot is, ami még sokkal több forgalmat vont el Újhelytől. Egyik héten nyilvánosan megígérte az újhelyieknek, hogy semmit se fog tenni a járásbírói jogért, a másik héten ő ment deputációval a kormányhoz a pataki járásbírói jog mellett.

Másik ok a patak—karádi út, amely már évek óta kész van, míg a karád—újhelyi út, amelyet feltétlenül sokkal előbb kellett volna megcsináltatni, még ma sincs meg. Hogy így történt, ebben is főrésze van Meczner Gyulának.

A bodrogközi vasutat Karádról uem Újhelybe, hanem Patakra vezetik. Meczner Gyula főispán-sága alatt szavaztak meg erre a vasútra kétszázézer koronát. Ezért a rengeteg összegért kiköthetett volna a vármegye, hogy a megye székhelyére hozzák a vasutat. Nem tette, így szereti Meczner Gyula Újhelyt.

Gyerünk tovább. Oriási erdeke lenne Újhelynek sok szempontból az új vármegyeháza felépítése Dókus Gyula tervei szerint. Evék óta egyedül Mecz-

ner Gyula akadályozza. Rég állna már ha Meczner Gyula nem lenne főispán.

Ot évvel ezelőtt ipari áru-csarnokot akart építeni a város. Rég működne már ez is. A kormány adta volna az összes költséget a városnak, egy fillérjébe se került volna, iparosainkra áldás lett volna. *Meczner Gyula akadályozta meg ezt is.*

S ki tette tönkre az ipartestületet, és az ipari hitelszövetkezetet? Meczner Gyula, mert ő védte és tartotta erőszakkal a városnál, s ezzel az ipartestületnél is Gáthy Gézát. akiről jól tudta, hogy sikkasztó, de akire, mint kortesre szüksége volt. Buza Barna még 1908-ban követelte

tőle, hogy Gáthyt a várostól is, az iparosoktól is távolítsa el. Könnyen megtehetette volna, mert ezer ok volt rá. Nem tette, sőt megvédte Gáthyt. Így maradt Gáthy az iparosoknál, így ronghatta meg az ipartestületet, s lophata el a hitelszövetkezet vagy-onát.

Lehetne ezt folytatni még sokáig, de már ennyiből is látszik, hogy milyen rengeteg kárt okozott Újhelynek Meczner Gyula. S ezzel szemben mutassák meg, hol csinált Újhelynek csak egy fillérnyi hasznot is? Soha sehol!

S mégis akadhak újhelyi emberek, akik segítenek Újhely megrontójának a szekerét tolni. Igazán csodálatos!

Repedt fal és az írógép. Sárospatak leadózott a familiának.

A sárospataki főszolgabíró hivatalos helyiségei egy rozoga, ócska épületben vannak elhelyezve, annak is abban a részében, amely valamikor istálló és cseleddlakás volt. Valamikor a hetvenes években épült ez a ház, cement nélkül pusztán sárral, s hogy a főszolgabírói hivatal számára mégis ebben a kiérdemült istállóban találtak megfelelő helyet, annak az a magyarázata, hogy ez a rozoga épület a Meczner Gyula tulajdona.

Nem tudjuk mennyi bért fizet ezekért a helyiségekért Besseney Zénó főszolgabíró abból az összegből, amit hivatalos helyiségek bérlete címén általánypépen kap a vármegyétől. Annyi bizonyos, hogy 4—500 koronánál több nem lehet a bére az ilyen ócska helyiségeknek.

Elvégre érdemes lenne arra is kíváncsinnak lenni, hogy mennyi bért kap Meczner Gyula ezért az épületért, de most a dolognak nem ez az oldala érdekel bennünket.

Sárospatak városa — amint il-lik — aszfaltjárdát csináltatott a főszolgabírói épülete elé. Az aszfaltjárda ellen nincs is semmi kifogásunk, hiszen ez csak örvendetes jele a város fejlődésének, haladásának.

De ami aztán evvel a járdával kapcsolatban történt, az már nagyon is méltó arra, hogy egy kissé bővebben megemlékezzünk róla.

A járdá kiépítése alkalmával a főszolgabírói épülete előtt a földből le kellett vágni egy pár centimétert és akkor kiderült, hogy a

főispán házának még fundamentuma sincsen. Mig minden rendes háznak legalább egy méter mélységű fundamentuma van, a Meczner Gyula háza minden fundamentum nélkül, majdnem egyenesen a föld felszínére lett építve.

Most, hogy a járdá készítése folytán egy pár centiméterrel mélyítették a földet, a ház rozoga fala természetesen még jobban megrepedezett.

A városi építészeti bizottság, amelynek Molnár János az elnöke, persze megállapította, hogy a járdá levágása miatt rongálódott meg a fal. Így került a város képviselő-testülete elé az az indítvány, hogy a Meczner házának utcai falát csináltassa meg a város, nemkülönben az udvar szintjét is a város költségén mélyítsék a járdával egy vonalra.

Sárospatak városának képviselő-testülete f. hó 18-án tartott közgyűlésén tárgyalta ezt az ügyet. Boggyay Zsigmond volt az egyedüli, aki az indítvány ellen felszólt. A napnál is világosabban kifejtette, hogy nem a járdá az oka a fal megrepedésének, hanem az, hogy a ház már eleve rosszul épült. Különben sincs értelme annak, hogy egy ócska házra, amely fundamentum nélkül és cement helyett sárral készült, új falat építsen a város.

Es most jön a dolog csattanója. A közgyűlés szépen végighallgatta a Boggyay felszólalását, amikor pedig szavazásra került a sor, ak-

kor a tisztelt képviselőtestület-kívonult a teremből. Mindössze tizenhatan maradtak benn, a főispán hűségese csatlósai, — tizenhettek pedig Bogay Zsigmond; természetesen, hogy az ő szava volt az egyetlen, amely az indítvány ellen szólt.

A képviselőtestület pedig — (a bentmaradt tizenhat ember) — kimondotta a határozatot, hogy a főispán ur tulajdonát képező és a főszolgabírói hivatalos helyiségül szolgáló épületnek utcai falát megcsináltatja és az udvart is a város költségein planiroztatja.

Lám, lám, milyen szerencsésje van Meczner Gyulának. Egy sárral épült 40 éves fal helyett, amely már sok esztendő óta össze-vissza van repedezve, most kap egy teljesen új falat, amely legalább ezer koronájába kerül Sárospatak városának. Restaurálják a házat, planirozzák az udvarát, s mindez egy krajcárjába se kerül Meczner Gyulának. Milyen jó is, ha valakinek van egy ócska istállója, amelyből főszolgabírói székhatat lehet csinálni.

Bogay egyébként megfelelőbe a képviselőtestület határozatát a törvényhatósági bizottsághoz. Hiszen Meczner már ugyem vesztethet az istállóján, de legalább Sárospatak városa ne dobálna ócska istállókra az ezreseit...

Sárospatak városának 18-iki közgyűlésén történt ez az alábbi kis eset is.

Ugyancsak Molnár János dikciózott amellett, hogy a főszolgabírónak 1200 koronás írógépre van szüksége. Erre Sárospatak fizessen 750 koronát, Hotyka 7 koronát, a többi községek pedig aránylagosan járuljanak hozzá az írógép beszerzéséhez.

Az írógép minden hivatalban hasznos és szükséges dolog, de nem szabad elfelednünk, hogy a pataki főszolgabírósnak már van egy jó írógépe. De hát a régi írógép nem elég modern. Új kaliberű gépre van Besseney Zénónak szüksége. Tehát Sárospatak rukkoljon ki 750 koronával.

Ebben a dologban is egyedül Bogay Zsigmond merete odavágni az igazságot:

— Azért kell az új kaliberű írógép — mondta, — mert a főszolgabíró egy héten egyszer megy be a hivatalba, akkor is egy negyed órára. Hát az írógép pótolja a mulasztását annak a főszolgabírónak, aki inkább a vásároknak jár, lovakkal gseftelni és felszedni az óriási fizetést ingyen.

Erre közbeszólt Rác főjegyző: — Ne tessék személyeskedni! Ezeket fel fogom jelenteni a főszolgabírórnak.

— Tessék, jelentse fel! — válaszolta Bogay; — én magyar ember vagyok, kimondom az igazat akár a főispánra, akár a főszolgabíróra. Nem félek tőlük!

Persze, hiába akadt egy szókimondó, őszinte ember, aki nem fél az igazságot nyíltan kimondani: a pataki képviselőtestület mégis megszavazta az új írógépet. Mindössze négyen voltak, akik ellene szavaztak.

Boldog Sárospatak, amelynek telik ezreket meg százakat kidobni a főispán vályogviskójára, meg a nagy kaliberű főszolgabíró új kaliberű írógépjére.

Kozáktempó.

Mi történt a rendőrszobában? — A rendőrség újabb botránya.

Tegnapelőtt éjjel felháborító rendőri brutálítás történt. Csak a múlt számunkban volt alkalmunk hírt adni arról az Erzsébet királyné utcai véres verekedésről, amelyről az egész város értesült, egyedül a rendőrség nem vett róla tudomást, daczára annak, hogy egy rendőri szemtanuja volt az utcai háborúsnak. A tegnapelőtti történet eset pedig betetőzte, megkoronázta a rendőri botránykrónikát egy olyan hallatlan rendőri brutálítással, amely a legerélyesebb megtorlást követeli és amely után hosszú időre nehéz lesz az újhelyi rendőrség eljárási reputációját helyreállítani.

Két rendőri sűrű pofonok és durva inzultusok kíséretében vitt be a rendőrségre két embert. Ennek tanuja volt egy fiatal újhelyi hivatalnok, aki egyidőjűleg bement a rendőrségre és jegyzőkönyvbe akarta vétetni a látott erőszakoskodást.

Erre a rendőrök a rendőrség hivatalos helyiségében őt is megtámadták, lökösttek, a falhoz ütötték és reprodukálhatatlan becsületsértésekkel illették.

Ez az eset olyan példátlan durvaságról, a rendőrség olyan ázsiai színvonalalóról tesz tanúságot, amelyet még az újhelyi rendőrségről sem tételleztünk fel. Itt már megáll a józan ész és minden jóérzésű embernek arcba szökik a vér. És hát a rendőrség, amelyet drága pénzen tartunk fenn azért, hogy elvált hatalmi mámorában ártatlan embereket inzultáljon.

Az eset részletei itt következnek.

Vasárnapról hétfőre virradó éjjel 11 óra tájban egy fiatal újhelyi hivatalnok, akinek nevét kíméletlenül elhallgatjuk, egy ismerősével a Rákóczi-uton sétálgatott.

Amikor a nagy híd környékére értek, észrevették, hogy két rendőri: Putnik Simon és Kota Sándor hangos szitkozódások közt kísér két embert. Az egyik ember láthatólag ittas volt s ugy kellett a rendőri előtt lépkednie, hogy a rendőri ki-vont kardjának a hegye majdnem a hátát érte. Ha az ittas ember egy kissé hátrátanorodik, menthetetlenül keresztülfuródik rajta az éles rendőrkard.

— Katonásan lépj! — kiáltott rá a rendőri és egy hatalmas pofonnal adott nyomatékot a parancsnak.

— Mit akar velem, kérem, hiszen én nem vétettem semmit, — védekezett a szerencsétlen delikvens, mire újabb pofonok és szitkok következtek.

Igy vonult a menet egészen a rendőrség épületéig, folytonosan szitkok és ütlegek között.

Az említett két szemtanu egész uton figyelemmel kísérte őket, s a rendőrök brutális viselkedésén értelmetlenül felháborodott. A rendőrök után be is mentek a rendőrség hivatalos helyiségében és kérték, hogy az ő vallomásukat is vegyék jegyzőkönyvbe.

— Mit? Fiskáliskodni jönnek ide? kiáltott rájuk a rendőrség emberei, majd káromkodni és fenyegetőzni kezdtek.

A fiatal hivatalnok továbbra is erőlyesen követelte vallomása jegyzőkönyvbe vételét, a társa azonban jobbnak látta a durva rendőrök köréből eltávozni.

Erre aztán az egyedül maradt fiatalemberre támadtak a rendőrök. Reprodukálhatatlan becsületsértésekkel illették, majd lökdölni kezdtek. A falhoz verték, megkínózták s a védtelen fiatalember alig tudott a durva rendőrökök közül kimene-külni.

Egyébként az inzultált fiatalember értesülésünk szerint írásos panaszt nyújtott be az ügyben a rendőrkapitányhoz.

Reméljük és elvárjuk, hogy ebben az ügyben a legszigorubb eljárás fog megindulni. Mégis csak hallatlan és felháborító állapot, hogy az újhelyi rendőrségen ilyesmi megtörténhetik.

ZAVART CSINÁL A POSTAFŐNÖK

Ez alatt a cím alatt megírtuk, hogy a postafőnök a régi, begyakorolt, a viszonyokkal ismerős postai kézbesítőket belső szolgálatra rendelte be és helyettük új kézbesítőket alkalmazott, akik járatlan-ságukkal, tapasztalatlanságukkal s postai forgalom eddigi gyors és pontos lebonyolításának hátrányára vannak.

Evvél kapcsolatban most a postafőnök felszólított bennünket, hogy a panasz tárgyalhatása céljából konkrét eseteket szolgáltassunk, melyek a panaszra okot adtak.

Tisztelettel ismételtük, hogy a panaszra okot adó konkrét eset maga az a postafőnöki intézkedés, amely tapasztalatlan, a viszonyokkal ismeretlen kézbesítőket alkalmazott a régi kipróbált, begyakorolt erők helyett.

Igazán nem nehéz belátni azt, hogy azok a kézbesítők, akik jó formán személyesen ismerték a város minden lakóját, tudták, hogy ki mikor és hol található, tudták hogy téves címzés esetében hova forduljanak, — egyszerűen be voltak gyakorolva a hivatásukba: ezek az emberek mégis csak jobban tudtak elatni a forgalmat, mint a kezdők, akik még nem ismerik a közönséget. Ennek igazolására csakugyan nem szükséges konkrét eseteket felhozni.

Meltóztatassék megkérdezni bármely kereskedőt vagy akarmelyik újhelyi polgárt, aki gyakrabban veszi igénybe a posta intézményét: hogy a régi vagy az új rendszer tetszik-e neki jobban.

Egészen vitán felül áll, hogy a viszonyokat ismerő gyakorlott kézbesítő jobban meg tud felelni a kötelességének, mint a kezdők. Az új kézbesítők lehetnek egyénileg kifogástalan, kötelességtudó, lekiismeretes emberek, de nem ismerik a közönséget és ez nagyon természetesen a kézbesítés gyorsaságának és pontosságának rovására megy. Ez olyan világos, mint a nap, és nem is szorul semmi bizonyításra.

Ismételten kérjük tehát vissza a régi kézbesítőket, akik ismernek bennünket és akik ennél fogva jobban megfelelnek a közönség igényeinek.

Fejekről és egyebekről.

A polgármester ügyének újabb fejleményei.

Meczner Gyula legutóbbi erőszakoskodásairól tett multkorri hirdetésünkhöz egyelőre csak annyit fűzhetünk hozzá, hogy Farkas Andor polgármester a főispán erőszakoskodásának alatt szombaton tényleg beadta a pályázati kérvényét. El van azonban határozva, hogy ha kinevezik is, nem fogadja el az állást s nem mond le a polgármesterségről.

Kiváncsian várjuk képes lesz-e valóban az igazságügyminiszter arra az immoralitásra, hogy a zempléni főispán kedvéért s érdekében megteszi ezt a kinevezést. S még kiváncsiabban várjuk, hogy ha majd Farkas Andor még se mond le a polgármesterségről, lesz-e a főispán annyi lelkiismeretlenség és merevség, hogy Farkast e miatt fejelemi uton üldözze be.

Temerdek hír szállong különben a városban. Beszélik, hogy a főispán véglegesen „rendet akar csinálni” a városban s nem csak a polgármestert, hanem sok más tisztviselőt is ki akar cserélni s a maga embe-reivel pótolni. (Szép, szép, de ha alkalmatlanok azok a tisztviselők, mért csak most jut eszébe a főispán annak kicserélni őket?)

A nevékről, hogy kiket s kiket akar kicserélni, egyelőre nem írunk; majd lesz még erre idő. De meg kell írni ezt a közbeszéd tárgyát képező hírt, hogy Farkas Andor eltávolítását már hetekkel ezelőtt elvégezte a főispán a kormánytól.

A főispán ugyanis — így reszbesgetik, s Meczner Gyuláról fel is tehető — arra vállalkozott a legutóbbi meggyűlés után, hogy ő Zempléncarmegyéjét teljesen leigazza, Andrásy befolyását megtöri s ezt a vármegyéjét is a kormány engedelmessé szolgálóvá teszi, de ehhez három ember fejét kérte, vagyis azt, hogy három embert segítsen neki a kormány eltávolítani.

A „Sátoraljaújhely” a mult számában már kiírta, hogy az egyik fej volt a Farkas Andor, a másik Lisztmann Oszkár pénzügyigazgatóé, aki politikai szolgálatokra, a jegyzőknak a meggyűlések előtt való terrorizálására nem akart vállalkozni s akit a főispán most tényleg áthelyeztetett. A harmadik fej nevét nem írta ki a „Sátoraljaújhely.” Mi kiírjuk, először azért hogy hadd tudja meg a vármegye, mi készült itt, másodsor, mert az a fej, — hála Istennek — olyan erősen áll, hogy száz Kukurica Gyula csel-szövése se tudja megingatni. Ez a harmadik fej Dókos Gyula alispán feje. Ot asarja még eltávolítottai Meczner Gyula, Remélt, hogy akkor aztán korlátlan ur lesz a vármegye-ben, s legyőzheti Andrásy-t is.

Igy beszélik szétiben, s aki Meczner Gyulát ismeri, nem is kételkedik a hír valóságában. Megírtuk. Neveltséges itt titkolózni. Lásson mindenki tisztán.

A polgármester ügye különben ma már belekerült a fővárosi lapok-ban is, és így, ugy látszik országos börtány lesz Meczner Gyula stíli-jéből. Különösen bírói körökben nagy a felháborodás már most is azon, hogy az igazságügyminiszter a bírói kinevezést így lealacsonyítja.

Vadállatok a rendőrségen. Az eltoloncolt medvék.

Szegény Teodorovics György megindult Novibazárból a négy medvéjével és a családjával, hogy megkeresse a mindennapi betevő falatot. A medvék gyönyörűen tudtak táncolni és még a zabra való is megkeresték annak a két lónak, amely a nagy sátoros szekeret húzta. A szekérre volt felpakkolva a család, asszonyok, gyermekek, és a szekér után futott egy hosszúszerű kis fekete kutya.

Igy vándoroltak városról városba, egyik országból a másikba. A medvék szorgalmasan táncoltak és Teodorovics György a családjával együtt szegényen, de boldogan élt. És a boldogságát talán ma sem zavarán semmi, ha a balvégzete Magyarországra nem hozta volna.

Szegény jó Teodorovics György nem tudta, hogy nálunk nem szabad medvét táncoltatni. Mert ez állatkínzás. Nálunk csak az embereket táncoltatják a hatalmasabb emberek, akik maguk is úgy táncolnak, ahogy a még hatalmasabbak fűtyülnek.

Teodorovics Györgyöt tehát nyakoncsípték és most toloncolják hazafelé, ki az országból, a szekérről, lovaival, medvéivel és a családjával együtt. Szomorúan mindnyájan, még a kis fekete kutya is busan lekonyítja fülét-farkát.

Tegnap reggel érkezett a karaván Ujhelybe. Csendőri díszlet mellett vonultak be a rendőrség udvarára. Egyszeriben megtelt a rendőrség udvara kiváncsi néppel, főleg gyermekekkel, akiket a rendőrök — hivatalos magaslátán állva — több rendbeli attack segítségével kiszorítottak az udvarból. A felnőtteket persze nem bántották. Azok hadd lássák a medvét. A városi tisztviselők felbredtek íróasztalaik mellett és kimentek megnézni a ritka látványosságot. Egyik-másik még kenyeret is adott a medvéknek, amit a kihézetett állatok nagy mohón elfaltak.

Szegény medvék nem tudták, hogy most csakugyan az ő bűrtükre megy a játék. Van ugyanis egy miniszteri rendelet, amely szerint le kellene őket bunkózni. Minthogy azonban Teodorovics György nem azzal a szándékkal jött Ujhelybe, hogy a medvét táncoltassa, sőt egyáltalán nem is jött volna ide, ha a csendőrök nem hozták volna, — így hát a medvék is kegyelemen távozhatnak Novibazár felé, csak táncolni nem szabad nekik utközben.

De nicea is nagy kedvük hozzá. Fáradtak, éhesek, a nigha fogják birmi a hosszú toloncutat. Vasuton nem lehet utaztatni a társaságot, mert a Máv. vászacos ketrec nélkül nem szállít medvét és nincs senki, aki hajlandó lenne Teodorovics Györgyöt ketrecrel megajándékozni.

Igy hát a nagy sátoros szekéren, meg gyalog teszik meg a hosszú utat. Vasuton egy-két nap alatt otthon lehetnének, így pedig hetekig, hónapokig tarthat az utazás.

Szegény Teodorovics Györgynek utközben valamelyik faluban már meghalt egy gyermeke, ott kellett hagyni, hogy a község temettesse el.

Egy lova is elhullott az úton. Mire vége lesz a hosszú toloncutnak, addig éppen belepuzzulhat a Teodorovics György egész családja, és éhes állat, minden, ami ezen a földön kedves volt szegénynek.

De hát „rendnek muszáj lenni.” . . . És megindul a menet szomorúan, lassan, Sárospatak felé. Ottan pedig tovább más városokba, falvakba, amíg a határhoz nem érnek. Mindenütt összeesdülnek majd az emberek, a gyerekek, mint Ujhelyben és megbánulják a medvéket. Nevet mindenki, mikor ezeket a furcsa állatokat látja. Csak szegény

Teodorovics Györgynek könnyes a a szeme.

Bizonyosan azon tündök: milyen furcsa ország lehet ez, ahol csak az állatokat nem szabad kinézni . . .

Rabolnak a cigányok. Tizenkét betörés az uj helyi járásban.

Kutyából nem lesz szalonna, — mondja a közmondás és úgy látszik, hogy a kótor cigányból sem lehet szociális lényt csinálni sem telepítéssel, sem iskolázattal, sem szigorú büntetésekkel. A cigánység külön társadalom, s a maga különleges életfelfogásával, szokásával és tradícióival, de különösen a nullán álló erkölcsi érzékével — hogyan sem tud a fejlettebb kultúrájú társadalomba beilleszkedni. Egy darab és Indiát képez nálunk a cigánység még ma is, az Urnak 1913-ik esztendőjében, s esdőt mondott minden olyan törekvés, amely a fékezhetetlen elem megszelídítésére és civilizálására irányult.

Most az ujhelyi járás területén garázdálkodott egy cigánycsapat, s egyetlen éjjel tizenkét betörést követtek el a környéken. Ujabb dokumentuma ez annak, hogy a cigányok garázdla hajlamát a legszigorúbb intézkedésekkel sem sikerült megfékezni. Ugyanazok a cigányok, akik most véletlenül csak szárnasokat vittek magukkal a betörések helyéről, adandó alkalommal minden lekiismeret furdalás nélkül képesek egy második dános vérérdőt rendezni. A cigányoknak csak alkalom kell hozzá. Országos csapás nálunk ez az antiszociális népesség, s már igazán ideje volna garázdálkodásaiktól valahogyan megszabadulni.

Részletes tudósításunk alább következik:

A múlt néten az ujhelyi járás területén

tizenkét rendbeli betörés bizonyult rá egy cigánycsapatra. A cigányok földmunkát végeztek Csergőn, s amíg a férfiak dolgoztak, addig az asszonyok kikémlelték a vidéket és előkészítették a betöréseket.

Múlt héten jött a jelentés a csendőrséghez, hogy 12-ikére virradó éjjel számos betörés történt a járás területén.

A károsultak: Kosláb Mihályné széphalmi és Cserépa Jánosné upori lakosok, Weinstock Farkas korosmáros, Takács Mihály Mészáros Mihály és Kálmóczky János csergői lakosok, Ujhelyi Mihály gr. kath. felkéz és Andó János nagytornyai, továbbá Auguszton József, Tóth Mihály, özv. Andó Jánosné és Neimesik Mihályné kistoronyai lakosok. A csendőrség azonnal hozzáállott a nyomozáshoz, s a tetteseket sikerült is közrekeríteni.

A nyomozás Miskó Zsigmond járásörzester vezetésével a járás egész területére kiterjedt. A derekas munkában résztvettek Szabó Imre és Rejók József csendőrörmesterek, Azary Sándor, Lantos János és Adám József csendőrök.

A nyomozás során kiderült, hogy az összes betöréseket ugyanaz a cigánycsapat követte el, amely valóságos betörő-kürutat rendezett a fentebb említett községek körze tében.

A betörők mindenütt rendkívül ügyesen és zajtalanul dolgoztak, dacára annak, hogy igen kezdetleges betörő-szerszámokkal rendelkeztek. Feszítővas és balta volt az egész felszerelésük. Különösen a lakatok zajtalan leverésében ügyesek. Többnyire szárnasokat loptak, de a szárnymányhoz minden esetben betörés útján jutottak hozzá.

Amikor a cigányok Csergő határában észrevették a csendőröket éppen lakmározással voltak elfoglalva. A csendőrök láttára a félig főtt szárnasokat ledobálták a patkba, ahonnan az összesereglett éhes kutyák kihalászták a jó falatokat, úgy hogy a csendőröknek a kutyák szájból kellett kiszédelni a hátrahagyott bűnjeleket.

A tettesek hosszas üldözés után közrekerültek. Megállapították, hogy a tettesek részben magyarizségi, részben málciai és a sómisyei cigányok, nev szerint: Rimár Mihály, Tancos Lajos, Pakó Kossut Mihály, Pakó Kossut János, Nyisztor János, Kmece Mihályné, Nyisztor Zsuzsanna, özv. Nyisztor Józsefné, Demeter Kapura György, Demeter Kapura Györgyné szül. Rostas Judanna, Gázsó József és Gázsó Nani.

A betörő cigányok ellen a büntügyi eljárás folyamatban van.

HIREK.

— **Kitüntetés.** A király Löwy Adolf kereskedőt kereskedelmi tapácossá nevezte ki. Löwy Adolf pemcsak a kereskedelmi életben vitti már régóta számontevő szerepet, hanem egyúttal az ujhelyi társadalom egyik megbecsülésben és tiszteletben álló tagja.

— **Gazdasági egyesületi közgyűlés.** A Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület f. hó 25-én igazgató választmányi ülést, ezt követőleg 10 és fél órakor pedig (horaszati) közgyűlést tart, melyre a t. tagokat ezután is meghívja az elnökség. A közgyűlés tárgyai: 1. Az Egyesület egység és titkára által elkészített a számvizsgáló bizottság által felül vizsgált múlt évi számadatok tárgyalása. 2. Az Egyesület múlt évi működéséről szóló jelentés. 3. Titi kári jelentés a f. évben befolyt alapítványokról. 4. Egyéb a választmány által felterjesztett ügyek s netaláni indítványok.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A kassai ügyvédi kamara közlésezi, hogy Bolner Károly ügyvéd a Tokaj Székhelyi, dr. Iczkovits Vilmos és dr. Kantha G. Sándor ügyvédek Sárospatak székhelyi a kamara ügyvédi listájába felvételre.

— **A Satoraljaujhelyi Athletikai Club Kassán.** Az északkerületi bajnoksz harmadik helyezettjét, a Kassai Magántisztviselők Sport Egyesületet győzte le f. hó 20-án Kassán a SAC. És a kassai közönség gyönyörűséggel szemlélté a SAC. tetszetős játékát. A SAC. kezdetől fogva ura volt a játéknak, s a szép kombinációkkal keresztlív támadások egész özönét zúdította az ellenfél kapujára. A SAC. csapata nagyon szép fejlődést mutatott. Rutinosan, okosan, megértéssel és jó erőbeosztással dolgozott minden játékos. A csapat legjobb embere

Bogár volt. A szép mérkőzés egyetlen zavaró momentuma a bíró szereplése volt, akinek a szabályokban való járatlansága kétségbejettete a közönséget. A mérkőző dr. Polgár László sz. bíró vezete.

— **Szomorú fősorozás.** A homonnai járás fősorozása megdöbbentő eredménnyel zárult. A megszokott daliás alakú hadkötelesek tömeges felvonulásával okozott utcai éhénkség hiányzott és a városzerte felhangzott rendszertelen, fülsértő melódákat ordító csoportok helyett, itt-ott egy fejletlen bepálinkázott hősök torkából eredő összehangsúlyos nélküli nóta adta tudtal, hogy sorozás van. Az itt következő adatokból legjobban visszatükröződik a sorozás mikénti lefolyása. Összeírattott 760 hadkötelest, ezekből megjelent 184 és távol van 576, besorozattott 45. A távolmaradtok jelentéktelen számu kivétellel Amerikában vannak.

— **Bartha István a Királysínház titkára.** A Magyar Színház és Királysínház direktora, Beöthy László, nemrégiben igazgató-helyettesé lépettette elő a két színház eddigi titkárát, Lázár Odótt s helyébe most Bartha Istvánt hívta meg titkárral. A Magyar Színház és Királysínház új titkára eddig a kassai Nemzeti színház igazgatóhelyettese volt, s az ujhelyi közönségben is régi jó ismerőse azokból az időkből, amikor Komjáthyék el-eljűttek Ujhelybe vendégszereplni.

— **A rendőrség figyelmébe.** Kaptuk és aduk a következő sorokat: Tekintetes Szerkesztőség! A nagy templom háta mögött, a régi napipiac helyén levő kert a város nagy ázozókkal hozta létre és azt kell látunk, hogy a közönség, nemhogy megbecsülne ezt a kis parkot, hanem állandóan rongálja. A kertben levő fiatal ültetvényeket pajkos gyermekek gyökerestől kitépik, a drótkerítéseket őszaggatják s az egész nagy áldozatokkal létrehozott kert a pusztulás szomorú képét mutatja. Tessék b. lapjában felszólalni ezen vandalizmus ellen, esetleg a rendőrség figyelmét felhívni rá. Az egész városban alig van valami kis parkseru, befésített helyünk, — kár lenne vétekes hanyagsággal ezt az egyet is pusztulni hagyni. Tisztelettel egy olvasó.

— **A városi mozgószínházban esztörtökön este lesz ismét előadás igazán érdekes műsossal. Az est slageren ezuttal is irodalmi színvonalon áll, amennyiben Wilde Oszkár világhírű regénye, Dorian Gray arcképe elevenedik meg a filmen. E darabban a cimszerepet Waldemar Pyslander, a leghíresebb mozisínész játsza. A világ összes mozgószínház nagy hatást ért el ez a dráma. A közönség nagy részének kérelmének engedve az előadás pontosan nygyedkilenc órakor kezdetik meg.**

— **Elfogott kivándorlók.** A mezőlaborci csendőrség 5 kivándorlót fogott el, kik utlevél nélkül Amerikába akartak kivándorolni. Az illetők különböző községekből valók, ketten pedig Kalinovszki Ferenc hírhedt ügynök által lettek kalauzolja, kit szinten elfogtak. Valamennyien a határrendőrségnek lettek átadva. Ugyancsak sikerült elfogni Kopejuk Elek tiszaborkuti illetőségű, többször büntetett kivándorlási hiénát. Tudva volt, hogy a múlt napokban rejtett utakon öt leányt szállított Galiciába, most, amint magyar földre lépett letartóztatta a csendőrség.

— **Baltával elintézett birtokper.** Szervanszki András gerlefalvi lako a vele birtokháborítási perben álló Tráczik András baltával egy összeverte, hogy a súlyos sérült kórházba kellett szállítani. A vizsgálat megindult ellene.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

4474|1913. tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A királyihelmezi kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gyüre Bernátnak Béni János elleni végrehajtási ügyben a végrehajtási árverés 74 kor. 70 fill. tőke, 40 kor. már megállapított, valamint 13 kor. 30 fill. jelenlegi s a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881 LX. tc. 144 § a és az 1908 évi XXI. t.-c. 21. és következő §§-ai értelmében a saujhelyi kir. törvényszék és a királyihelmezi kir. járásbíró-ság területén fekvő a királyihelmezi 1 1267 sz. betétben A. I. 8941 89410 és 90211 hrsz. alatt foglalt belingatlanokból Béni János nevén álló 12-ed (fele) résznyi jutaléka 1401 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendeltetett és hogy a fentebb jelzett ingatlanok az 1913 évi július hó 15. napjának d. e. 9 órákor ezen kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen elfogadják adatait.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 140 kor. 10 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak a bíróságnál történt előleges letételeit igazoló elismervényt annak átszolgáltatni. Az 1908 LXI. t.-c. 21 §-ában felsorolt árverezők bánatpénz letétele nélkül is árverelhetnek.

Királyihelmezen, a kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi április hó 1. én.

Horkay, sk., kir. bíró.

KLEIN JÓZSEF

**szobafestő lakását
Rákóczy-utca 63.
sz. alá helyete át.
TANONC FELVÉTELIK.**

1952—1913. tk.sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A sátoraljaujhelyi kir. tvszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstar végrehajthatónak Bodnar Jánosnak Szekeres Julianna saujhelyi lakos végrehajtást szüvevéd elleni 584 K 04 t. tőkekövetelés s jár. iranti végrehajtási ügyben a sátoraljaujhelyi kir. törvényszék (saujhelyi kir. járásbíró-ság) területén levő a Sátoraljaujhely r. t. város határában fekvő a saujhelyi 2198. sz. betétben A. I. 1., 2. sor és 820, 221 hrsz. alatt felvett kert és hőzből anó jószágtestből Bodnar Jánosné Szekeres Julianna B. 4. a. 12 rész jutalékára 2945. koronában ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1913. évi május hó 31. (harmincegy) napján d. e. 11 órakor a kir. törvényszék árverési szobájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron aul is eadadni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát, vagyis 294 korona 50 fillert készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri reedelet 8. §-ában kifejtött óvadékképes értékpapirokba a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. tc. 180 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elnevezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság megállapítja miszerint.

1.) hogy a fenti ingatlan a kikiáltási ár 2/3 részénél alacsonyabb vételárban le nem üthető,

2.) hogy azou árverelő aki a kikiáltási árat meghaladó ígéretet tesz, köteles nyomban a letetés után bánatpénzét az általa ígért vételár 10

százalékaig kiegészíteni, mit ha elmulaszt, ígérete figyelmen kívül marad és a haladéktalanul folytatandó árverésben mint árverelő többé részt nem vehet.

Kelt Sátoraljaujhelyben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1913 évi március hó 14-én.

Makó sk.,
kir. törv. jegyző.

A KASSAI IPARMŰVÉSZETI
KIALLITÁSON NAGY ARANY
ÉREMMELEL KITŰNTETVE.

A KASSAI BUTORKESZÍTŐ IPAROSOK
ÁRUCSARNOK SZÖVETKEZETE.

Mint az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja. ::

KASSA, FŐ-UTCZA
10. SZAM I. EMELET.

Állandó butorkiállítás!

**A Rákóczi-ut és Meczner
Gyula-utca sarkán épült
házamban több modern
üzlethelyiség kiadó**

1913. május 1-re.

**Kávéháznak, vendéglő-
nek is alkalmasak.**

**Dr. Rudali Izraél
ügyvéd**

Sátoraljaujhely, Kazincy u 36 sz.

**Zempléni megyei Pénzügyi
Tisztviselők Egyesülete.**

Felkérem az egyesület t. tagjait, hogy f. évi május hó 4-én d. e. 11 órakor a Saujhelyi Kölcshónos Önszegélyző Hitel-szövetkezet helyiségében megjelenjen sziveskedjenek, hogy az egyesület körülbelül 350 korona vagyonának hova fordítása felett határozassanak.

Radó Ödön
egyesületi pénztárnok.

Kohoges

rekedség, hurut, elnyálkásodás
fojtóköhögés és lukhurut ellen

millió ember

használja a

**Kaiser-féle
mell-karamellákat.**

6100 közi. hitelesített orvosi
és magánbizonyítvány
kezeskedik a biztos
sikerért.

Nagyon jóízű bombon.

1 csomag a 20 és 40 l. 1 doboz a 60 l.

Kaphatók: Widder Gyula gyógy-szertár és Hrabeczy Kálmán drogériájában Sátoraljaujhely.

**Hirdetések felvételnek
a Felsőmagyarországi
Hírlap kiadóhivatalában.**

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa könyvnyomdájában Sátoraljaujhely.

MODERN!

IZLÉSESE!

FINOM!

LEVÉLPAPIROK

**egyszerű és elegáns dobozokban,
sokféle színárnyalatban, legkülön-
bözőbb alakokban és mindenféle
árban kaphatók dus választékban**

LANDESMANN MIKSA és Tsa

könyv és papirkereskedésében

SÁTORALJAUJHELY, RÁKÓCZY-UTCZA 1. SZAM.

Telefonszám: 10.

Telefonszám: 10.

INGYEN ráfizetés nélkül becsérél öreg használt gramofonlemezeket ujakra WAGNER „HANGSZERKIRÁLY“ Budapest, József-körút 15. Árjegyzék ingyen. **Cimre ügyeljen.**

Kisfaludy-utca 25. számú ház és a felsőesztávan körülbelül egy fél hold teljesen betelepített szőlő eladó. Bővebbet Jókay-u. 86.sz. alatt vagy a kiadóhivatal.

Butor.

**Ebédő és hálószoba
(világos, szilfa, teljesen
új) továbbá konyhabu-
tor berendezéssel. Lám-
pák, képek, függönyök,
terítő, edények s. a. t.
lakáshiány végett eladó**

**Bővebbet a fűrészgár-
telepi irodában Tolcsván**

No íém... Ez a valódi
Jacobi antinicotin
szerviz-könyv!

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. OETKER sütőporát

használja ára 12 fillér.

Teljesen higiénikus, orvosok által ajánlott elosztott.

Használatát által minden tézta nagyobb, lábás s könynyebben emészthetővé tesz.
Dr. Oetker-féle Vanilincukrot a 12 f. a legnemesebb fűszere minden tészta, kakaó és tea: csokoiadé és krém, kugluff torta pudding és tejszín, továbbá finom vagy porcuokorral vegyítve mindennemű sütemény behintésére. Pótol 2—3 cső vaniliát. Ha felsommagy **Dr. Oetker Vanilincukrot** 1 kgr. cukorral keverünk ez ebből 1 vagy 2 teakanálnyit 1 eszéze teára öntünk, úgy egy kitűnő arómaju, tejes italt kapunk.

Dr. Oetker sütőpora és vanilincukra minden lúszkeres kedében stb. kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomag mellett van. Receptyűjtemény ingyen!

**Jó forgalmu üzlet csa-
ládi okok miatt eladó,
bővebben a kiadóhiva-
talban tudható meg.**

Tanulót

**felvesz Tóth István szo-
bafestő, Sátoraljaujhely
Szemere-utca 7.**